This document is available in English **Eitem ar yr Agenda 9**

Adroddiad ar gyfer	**Y Panel Gweithredol**
Dyddiad	**16/07/2018**
Swyddog Arweiniol	**Simon Smith, Prif Swyddog Tân**
Swyddog Cyswllt	**Helen MacArthur, Prif Swyddog Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau)**
Pwnc	**Penodi Swyddog Monitro/Clerc a Dirprwy Glerc**

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Ceisio cael cymeradwyaeth yr aelodau i ddechrau ar broses gaffael gystadleuol ar gyfer darparu Swyddog Monitro/Clerc a Dirprwy Glerc i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) o'r 1 Ebrill 2019 ymlaen.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Mae'r contract presennol ar gyfer darparu swyddog monitro/clerc a dirprwy glerc i'r Awdurdod yn dod i ben ar 31 Mawrth 2019. Felly bydd angen i'r Awdurdod ddechrau ar broses gaffael gystadleuol ar gyfer darparu'r swyddi hyn o'r 1 Ebrill 2019 ymlaen.

3. Dan delerau cyfansoddiad yr Awdurdod, rhaid i'r Awdurdod llawn gymeradwyo penodi'r swyddog monitro ar ôl i bwyllgor argymell penodiad o'r fath a chyn cynnig penodiad iddo ef neu hi.

ARGYMHELLION

4. Bod yr aelodau'n nodi'r gofyniad statudol i'r Awdurdod benodi swyddog monitro, ac yn cymeradwyo dechrau ar broses gaffael gystadleuol ar gyfer darparu swyddog monitro/clerc a dirprwy glerc o'r 1 Ebrill 2019 ymlaen. Dylai'r aelodau nodi y bydd angen i'r Awdurdod llawn gymeradwyo'r penodiad, a hynny yn unol â'i gyfansoddiad.

CEFNDIR

5. Cafodd swydd statudol swyddog monitro ei sefydlu gan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 fel y diwygiwyd gan Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

6. Mae tri prif faes cyfrifoldeb i swydd swyddog monitro/clerc, sef:

   a. sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei swyddogaethau gan ystyried yn briodol pa mor gyfreithlon a theg yw'r prosesau gwneud penderfyniadau, cefnogi'r pwyllgor safonau ac ymdrin â materion yn ymwneud â'r cod ymddygiad;

   b. sicrhau bod cyfarfodydd yr Awdurdod yn cael eu gweinyddu yn unol â statudau perthnasol, rheoliadau a'r cyfansoddiad, ac ymdrin â materion cyfreithiol a gweithdrefnol;

   c. sicrhau bod y cyfansoddiad yn parhau'n gyfoes a pherthnasol, a chynghori ynghylch dehongli'r cyfansoddiad pan fo angen;

   d. sicrhau trefniadau cyfreithiol ar gyfer llywodraethu a phrosesau democrataidd, gan gynnwys ar gyfer:

      - cadw cofrestr o fuddiannau'r aelodau;
      - rhoi cyngor a hyfforddiant i'r aelodau am faterion cyfansoddiadol;
      - paratoi cynllun cydnabyddiaeth ariannol yr aelodau; a
      - materion perthnasol eraill fel bo'r angen, megis mynychu cyfarfodydd gweithgorau cynllunio a chymryd rhan yn y broses o benodi prif swyddogion.

7. Mae'r gofyniad i'r Awdurdod gael swyddog monitro yn un statudol. O'r blaen mae'r swyddogaeth wedi cael ei chaffael gan Gyngor Sir y Fflint ar gyfer gwasanaethau ei Brif Weithredwr, Colin Everett a Phennaeth ei Wasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd fel dirprwy. Mae'r cyfnod cyfredol yn dod i ben ar 31 Mawrth 2019.

GWYBODAETH

8. Yn ôl rheolau sefydlog contractau'r Awdurdod, rhaid dilyn egwyddorion caffael y sector cyhoeddus. Mae canllawiau a ddaeth gan ymgynghorydd caffael yr Awdurdod yn cadarnhau y bydd rhaid cynnal proses gaffael ffurfiol i sicrhau tryloywder, tegwch a gwerth am arian. Gofynnir am gyngor a chanllawiau pellach yn ystod y broses gaffael ei hun.

9. Mae swydd y swyddog monitro yn mynnu gwybodaeth benodol am drefniadau llywodraeth leol mewn perthynas â llywodraethu, statudau, rheoliadau a'r codau perthnasol. Mae'r broses gaffael yn caniatáu rhoi ystyriaeth lwyr i'r agweddau technegol hyn wrth ddyfarnu'r contract.

10. Bydd y penodiad yn agored i gymeradwyaeth yr Awdurdod Tân ac Achub llawn, yn unol â gofynion ei gyfansoddiad.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae trefniadau llywodraethu cadarn yn ffactor allweddol wrth sicrhau bod yr Awdurdod yn gweithredu yn unol â'i amcanion llesiant.
Cyllideb	Swydd statudol yw hon, a darparwyd cyllideb ar ei chyfer.
Cyfreithiol	Mae penodi Swyddog Monitro yn ofyniad statudol.
Staffio	Ni chanfuwyd unrhyw effaith.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd y broses gaffael yn rhoi ystyriaeth ddyledus i gydymffurfiaeth â'r agweddau hyn.
Risgiau	Byddai methu â phenodi yn arwain at sefyllfa lle nad yw'r Awdurdod yn cyflawni ei gyfrifoldeb statudol ac y byddai'n agored i her gyfreithiol a risg i'w enw da.